

WAT HEBBEN BOSSEN EN DE BIJBEL GEMEEN?

Lees je graag de Bijbel? Het ontwikkelen van een liefde voor het lezen en bestuderen van de Schrift kan voor velen een uitdaging zijn. Ik begon regelmatig de Bijbel te lezen toen ik 18 jaar oud was (ik ben nu 34). Ik weet nog dat ik het in het begin erg moeilijk vond om de teksten te begrijpen. Er zijn verschillende details en kenmerken in de Bijbeltekst die het lezen voor de moderne lezer lastig kunnen maken. We staan in culturele, geografische, taalkundige en chronologische zin ver van de tekst af. Deze optelsom van factoren verklaart misschien waarom het voor sommigen niet zo vanzelfsprekend is geïnteresseerd te raken in het bestuderen van de Bijbel. Wanneer we de Bijbel lezen, kunnen we ons afvragen waarom er zo lange genealogieën in te vinden zijn (zoals het geval is in I Kronieken)? En wat is het doel van de beschrijving van louter esthetische aspecten van het Israëlitische tabernakel in Exodus (Ex: 25-27) of de opsomming van honderden steden in het boek Jozua zonder verdere geestelijke les of uitleg? Dit zijn details die alleen archeologen, theologen of historici lijken te dienen.

Overbodige details?

Sommigen van ons achten dit soort details misschien overbodig, terwijl we graag zouden willen dat de tekst ook andere informatie vermeldt die wij belangrijk vinden. Het is bijvoorbeeld mogelijk om de hele genealogie van een bijfiguur als Ahimaaz terug te voeren tot Adam (1 Kronieken 6:9), terwijl we niets weten over de familie van de profeet Elia.

We weten ook heel weinig over verschillende profeten en schrijvers van de Bijbel, zoals Haggai, Obadja en Maleachi. Over Jezus, de hoofdpersoon, weten we vrijwel niets als het aankomt op zijn eerste dertig levensjaren. Zou het niet heel interessant zijn om te weten wat Jezus deed toen hij een tiener of jongvolwassene was? In plaats van een chronologisch georganiseerd boek met een georganiseerde samenvatting, titels en thema's, biedt de Bijbel ons verhalen die ogenschijnlijk ongeorganiseerd en onsamenhangend zijn. Als wij de Bijbel hadden ingedeeld, zouden we het zeker op een heel andere manier hebben opgebouwd.

Bijbel als een bos

Als we de Bijbel zouden moeten vergelijken met iets dat we vandaag hebben, zouden we het zeker niet vergelijken met een moderne stad met symmetrisch geplande wijken, pleinen en parken. Ik denk dat het beeld van een bos met kromme bomen en oneffen terreinen passender zou zijn. Als we in een bos zijn, vinden we niet altijd een pad met bordjes die aangeven welke weg we moeten volgen, maar de uitdaging om het onbekende te verkennen brengt ons vooruit. Terwijl we door het bos lopen, worden we verrast door de schoonheid van de bomen en bloemen, door het gezang van een vogel of door een konijn of eekhoorn die het pad oversteekt. Soms kunnen de schaduwen van de bomen het pad een beetje somber maken, of kunnen we getroffen worden door een doorn, of in een modderpoel stappen; deze kleine "ongemakken" nemen echter het plezier van het in het bos zijn niet weg.

Ik geloof dat de meesten van ons het plezier van het wandelen in een 'wild' bos niet zouden willen verruilen voor een gestructureerde stad toch? In het bos bestaat de uitdaging van het onbekende, van schijnbare wanorde en zelfs het risico gewond te raken. Aan de andere kant kennen we in de stad de routebeschrijving, alles is goed georganiseerd, we kunnen alles vinden. Maar ironisch genoeg voelen we soms meer vrede en veiligheid midden in een wild bos dan in het centrum van een grote stad.

Het lezen van de Bijbel lijkt veel op het lopen door een wild bos; nadat we een beetje vertrouwd zijn geraakt met de tekst, lijkt de schoonheid van de Bijbel juist gevonden te worden in zijn 'asymmetrische', 'paradoxale' en 'mysterieuze' aard. Net als in het bos waar een stam die midden op het pad ligt als nutteloos kan worden gezien, terwijl het juist van belang is voor het goed functioneren van het ecosysteem, kunnen voor de oplettende lezer zelfs Bijbelteksten die schijnbaar geen enkele betekenis hebben, van grote waarde zijn. Wanneer we dit boek gaan verkennen, kunnen we van Genesis tot Openbaring de rode draad opmerken die de geschiedenis van de mensheid leidt. Het verbindt ogenschijnlijk losstaande verhalen met elkaar en onthult ons hoe een God van liefde zichzelf aan ons openbaart te midden van de 'onregelmatige terreinen' en 'mysterieuze paden' van het leven.

Laten we de Bijbel dus lezen met het verblindende plezier van iemand die hem niet volledig kan begrijpen, maar ook niet zonder kan.